

טמונה בפרשה

נצגיק - ראש השנה

פנינים

לסדר את הפרשה

- א. פנינים רשימת נושאי הפרשה 2015
- ב. 2277
- ג. חזקים אסדרת משיב לבי סדר ההגמרא
- ד. הפרשה. כשנצגיק, קצלו האותיות מלא
- ה. שאלת הגוים על עונשי בני
- ו. ותשובתם
- ז. משה מכנס את בני למעמד
- ח. הברית
- ט. כח ושכר התשובה
- י. עונשי עובדי ע"ז
- יא. נגישות התורה והמצוות וכח
- יב. הבחירה
- יג. " _ _ _ _ "

"ותראו את שקוציהם ואת גלליהם עץ ואבן כסף זהב אשר עמהם" בפעם הראשונה כשוראה אדם עבודה זרה, נחשבת היא אצלו כשיקוף וגילול. אך מכיון שסוף סוף ראה והביט בע"ז מתקור הדבר אצלו. בפעם השנייה, נהנה מהשיקוף והגילול: 'עץ ואבן, כבר לא כל כך נורא... ובפעם השלישית כבר מתהפך הכל ונראית הע"ז בעיניו כבר יותר נחמד, ממש: 'כסף זהב אשר עמהם'. זהו דרכו של היצר להחטיא בני אדם עד כדי לעבוד ע"ז, כדברי הגמרא (שבת קה): 'היום אומר לו עשה כך, ומחר אומר לו עשה כך, עד שאומר לו עבוד ע"ז והולך ועובד'. שמפעם לפעם מחליש ומכה את רגשותיו של האדם בחטא, ולבסוף מביאו לידי ע"ז ח"ו. (רבי שלום שברון)

"הנסתרת לד' אלקינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת" שני זמנים הם לגאולה העתידה, האחד נסתר מאתנו וידוע רק להקב"ה בבוא העת, והשני גלוי וידוע לכל: כאשר כל ישראל יחזרו בתשובה שלימה: 'היום אם בקולו תשמעו', וכמו שאמרו חז"ל (סנהדרין צח): 'זכו-אחישנה, לא זכו-בעיתה'. 'הנסתרות' - הזמן הקבוע נסתר מאיתנו וידוע רק לד' אלוקינו' אבל, 'הנגלות' - הזמן הגלוי והידוע הוא 'לנו ולבנינו לעשות את כל דברי התורה' - על ידי תשובה ומעשים טובים אנו יכולים להחיש הגאולה אפילו להיום! (כתב סופר)

"אם יהיה נדחק בקצה השמים משם יקבצך ד' אלוקיך ומשם יקחך" לכאורה כוונת הפסוק באומרו 'קצה השמים' לדרך משל, שהרי אינו יכול להיות האדם בשמים, אלא שבמסתכלים אל האופק הרחוק נדמה לעין שהארץ והשמים נפגשים, וזו הכוונה הפשוטה. עוד ניתן לומר, שהכוונה למקום שבו שהשמים והארץ כן מתחברים כמסופר בגמרא (ב"ב עד), וזהו מקום רחוק. ובדרך החסידות דרש ר' סיני מזמיגרוד ש'קצה השמים' הכוונה לשמימיות ורוחניות, 'אם יהיה נדחק בקצה השמים', שאפילו אם רק נותר בך קורטוב של שמימיות: 'משם יקבצך ומשם יקחך', על ידי הנקודה הזו יעזור הקב"ה שתתעורר לשוב בתשובה.

"כי המצוה הזאת... לא נפלאה היא ממך... לא בשמים הוא... ולא מעבר לים... בפוך ובלבבך לעשותו" אין ב' הדוגמאות שוות: שהרי לעלות לשמים, הרי זהו דבר בלתי אפשרי, אך לעבור את הים נעשה מידי יום על ידי הרבה אנשים סוחרים הנוסעים מעבר לים. חוב מוטל על כל אחד מישראל לקיים כל התרי"ג מצוות. אולם יש מצוות שקשה לקיימן מפאת נדירותן, כגון מצוות שילוח הקן, פדיון בכור וכדומה. ויש לבאר הפסוק כך: "כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום" - דהיינו תרי"ג מצוות התורה, "לא נפלאה היא ממך" - לא תוכל לומר שאי אפשר לקיים כלל. וגם: "לא רחוקה היא" - דהיינו, שהמצוה היא נדירה ורחוקה ממך מלקיימה. "לא בשמים היא", עוסק במצוות שאי אפשר לכאורה לעשותם כלל כגון אם אני כהן וצריך לקיים מצות קבורת המת, או אם אני ישראל ורוצה לקיים מצוות ברכת כהנים. "ולא מעבר לים היא", דהיינו, אותן מצוות שאי אפשר לומר שמן הנמנע לעשותן, אבל על כל פנים הם רחוקות וקשה לקיימן. על כל אלו אמר הכתוב: "כי קרוב אליך הדבר מאד בפוך ובלבבך לעשותו". דהיינו, שתלמד את הפרשה של המצוה ותקח את מחשבתך במחשבה אמיתית לקיים את המצוה כשתגיע לידך, ואז "לעשותו" - זה נחשב כאילו עשית אותה בפועל. (נפש יהונתן)

"וסלחת לעוונותי כי רב הוא"

ישנה מחלוקת בגמרא (ב"ק עה). בין רב לשמואל במקרה שאדם מודה שעליו לשלם קנס, ואח"כ באו עדים שהיו מחייבים אותו אף בלא הודאתו. רב פוטר מלשלם כיון שלמעשה הודה לפני שבאו העדים, ושמואל אמר שמתחייב מחדש, מכיון שענה אפטר לחייבו רק על פי העדים. כך גם אנחנו - לפני ר"ה אנו אומרים סליחות, אם כן אנחנו מודים בחובותינו, ואח"כ בר"ה באים המלאכים להעיד בנו, ולפי רב אנחנו צריכים להיות פטורים, וזה שאנו אומרים: "וסלחת לעונותי כי רב הוא", שנפסקה ההלכה כרב.

"יהי רצון... שירבו זכויותינו כרימון"

כיצד אנו מבקשים מהקב"ה שירבו זכויותינו, והרי הכל תלוי במעשינו אם נרבה בעשיית המצוות או ח"ו פחות ומה שייך לבקש על זה. אלא, שאנשים מנסים להרבות זכויות ע"ז זיכוי הרבים: הוצאת ספר תורני, מסירת שיעור או שתורם סידורים לבית הכנסת, אך האדם יודע ומבין כי אין הדבר תלוי רק בו אלא תלוי בכמות האנשים שיפיקו הנאה ותועלת ממעשיו! ועל זה אנו מבקשים שירבו זכויותינו, שנזכה לכך שישאו מעשינו פירות (כרימון), ושזיכוי הרבים יצליח בידינו. (ר' מיכל זילבר)

שאלה לשולחן השבת

"כי קרוב אליך הדבר מאד בפוך ובלבבך לעשותו"

הגמרא במסכת חולין (קיג): מביאה, את דברי ריש לקיש: "אמר ריש לקיש, מנין שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה, שנאמר: "זאת התורה אדם כי ימות באהל". והשאלה ברורה: האם כדי לקנות את קניני התורה צריך להתאמץ עד כדי כך ש'ממית עצמו עליה', אם כן, מה פירוש הכתוב: "לא נפלאה היא ממך... כי קרוב אליך הדבר מאד בפוך ובלבבך לעשותו"?

מאת השאלה הינה אלוור דיון 2015

מאת השבת

ניתן לפרש את השאלה (אחרי) (27/7/15) (אם ישנה), זכ"ל אכתוב מן השאלה 27/7/15 כשזכאי.

טמונה בפרשה

נצגיק - ראש השנה

חידון א' ת'

הגשבה לכל שאלה מגילה באור המופיעה בראש השנה.

- א. עיר שנהפכה
- ב. נאמר על התורה - "לא ___ היא"
- ג. כינוי לשיקוצי הגויים
- ד. "ואמר ה ___ האחרון"
- ה. "למען ספות ___ את ___"
- ו. "ד' מעל אדמתם באף ובחמה"
- ז. השי"ת ימול אף את לבבם
- ח. אנו מצווים לבחור בהם
- ט. ד' יושב עלינו ל ___
- י. "לא בשמים היא ולא מעבר ל ___"
- כ. ד' ___ ברית עם ישראל בצאתם ממצרים
- ל. שורש מר
- מ. ראה נתתי לפניך.. את החיים ואת הטוב ואת ה-
- נ. "ה ___ לד' אלוקינו וה ___ לנו ולבנינו"
- ס. עיר נוספת שנהפכה
- ע. עוד עיר שנהפכה
- פ. "פן יש בכם שורש ___ ראש ולענה"
- צ. העיר הרביעית שנהפכה
- ק. "באף ובחמה וב ___ גדול"
- ר. התורה אינה ___ מאך
- ש. "ושב ד' אלוקיך את ___"
- ת. "וראו את מכות הארץ ההיא ואת ___"

חידון א' ת' - הפוך

הגשבה לכל שאלה מגילת באור המופיעה בראש השנה.

- א. יש הנוהגים שלא לאכול בראש השנה
- ב. אחד מצ 3 הספרים שנפתחים בר"ה -
- ג. "בספר חיים ברכה ושלוש ופרנסה טובה ו ___"
- ד. "שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה [כ ___]"
- ה. בערב ר"ה, נהוג לערוך אותה בפני 3 או 10
- ו. "לשנה טובה תכתב ___ לאלתר"
- ז. שם אחת הברכות הייחודיות למוסף של ר"ה
- ח. עקרה שנפקדה בר"ה
- ט. "וכתוב לחיים ___ כל בני בריתך"
- י. שם נוסף לראש השנה
- כ. סימן שנהוג לאכול בסעודת ליל ר"ה
- ל. "שנהיה ___ ולא ___"
- מ. שם אחת הברכות הייחודיות למוסף של ר"ה
- נ. מותר להכין אוכל ___ ביום טוב
- ס. סימן שנהוג לאכול בסעודת ליל ר"ה
- ע. הניסיון העשירי שבו נתנסה אברהם אבינו
- פ. אשתו השניה של אלקנה (צרתה של חנה)
- צ. אחד מצ 3 הספרים שנפתחים בר"ה -
- ק. סימן שנהוג לאכול בסעודת ליל ר"ה
- ר. 3 מהסימנים שנהוג לאכול בסעודת ליל ר"ה
- ש. מכניסים אותנו לפה ומברכים עליו, אך אינו נאכל
- ת. תפלה שנוהגים לומר בין מנחה לשקיעה

ואלה שלוחות:

"שים המלח נוצר ממה שיד' שפך בסדום 'גפרית ומלח שרפה כל ארצה' וממנה יצא הירדן וכו'" (הגר"א עליית קיר אות נ"ד)
 יש האומרים שים המלח נוצר בהפיכת סדום ושכנותיה, אלו שמות וכינויים נוספים ישנם לים זה?
 (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

הלכה, אדם מישראל שעומד לקרות בתורה, כיצד מברך, כך שנו חכמים, הפותח והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה. ומנין שטעונה ברכה לפניה ולאחריה, שכתוב: "ברוך אתה ד'", ואחר כך- "למדני חקיך", הרי ברכה לפניה. ומנין שטעונה ברכה לאחריה, אמר ר' שמואל בר נחמן בשם ר' יונתן, שכתוב אחר השירה: "וזאת הברכה", מששנה להם את התורה ואחר כך ברך, הרי ברכה לאחריה. דבר אחר, אמר הקב"ה אם נזקקת לברכתה של תורה, אף אני מברך אותך, שנאמר: "בכל המקום אשר אזכיר את שמי וגו'". דבר אחר רבנן אמרו, אמר הקב"ה אם ברכת את התורה, לעצמך את מברך, מנין, שנאמר: "כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים", ואם תאמר שמה לרעתכם נתתי לכם את התורה, לא נתתי אותה לכם אלא לטובתכם, שמלאכי השרת נתאוו לה ונעלמה מהן, שנאמר: "ונעלמה מעיני כל חי..". -אלו החיות, "...ומעוף השמים נסתרה" -אלו המלאכים. מנין, שנאמר: "ויעף אלי אחד מן השרפים", אמר להם, בני, ממלאכי השרת היא נפלאות, אבל מכם אינה נפלאות, מנין, ממה שקרינו בענין: "כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאות היא ממך..."

תגלה בפרשה

נכד יעקב למדו
 אינו שכוב או מעומדו
 ישנן. יחזור ויהיה לרבו
 גדול וחכם במקום מגוריו.

קצה

המונח המבוקש הינו מילה ג' ג'
 אותיות המופיעה בפרשה,
 אשר כל שורה בגייה רומז
 להקשר שונה שלה.
 (יגבן כגיב מסר ומופיע אותיות בגייה
 הגייה רומז)

הגשבה תגפרסם אי"ה בגיליון הבא

© כל הזכויות שמורות לאהרן ביין.
 אשמח לקבל תגובות רעיונות והערות:
 temunabaparashah@gmail.com

כתיבה וחתימה טובה לכל בית ישראל

העלון מגיע מדי שבוע לאלפי משפחות וילדים,
 המשתמשים בו בשולחן השבת.
 מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה?
 שלחו מייל למערכת, או טלפנו: 052-766-5775

טמונה בפרשה

נציג - ראש השנה

הפוך בה והפוך בה

שעשועי דאורייתא

הלכה

מכאן היה ר' עקיבא אומר, חייב אדם ללמד את בנו לשוט על המים (לשחות), ואם לא לימדו אביו - חייב ללמד את עצמו. מכיון שנאמר: "למען תחיה אתה". (ירושלמי קידושין פ"א ה"ז)

"אתם נצבים היום"

על אלו אנשים בתורה נאמר שהיו 'נצבים'?
(4 תשובות)
* * * *

מצאו נא בפרשה:

אגדה

"ולדבקה בו", וכי אפשר לידבק בשכינה? אלא, כל המשיא בתו לתלמיד חכם, והעושה פרקמטיא (מסחר) לתלמידי חכמים והמהנה תלמידי חכמים מנכסיו - מעלה עליו הכתוב כאילו מתדבק בשכינה. (כתובות קיא:)

- 11 אותיות הנקודות מעליהן.
- אות גדולה (רבת).
- חמש מילים רצופות שמסתיימות באות מ'.
- פסוק שמתחיל ומסתיים באות ה'.

"זיכרון" סימן

איטריאוק ורמיזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

פסוק מפרשת נצבים "והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי".
בפרשת נצבים ישנם 40 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילה:
"לבבו" = בגימטריא = 40

תשובות

ואלה שמות - ים המלח, עמק השיידים (בראשית יד,ג), ים הערבה (יהושע ג,טז), הים הקדמוני (יחזקאל מז,יח), ים סדום (שבת קח:), ים המוות [שאין דגים חיים בו] (מדרש רבה שמות, טו,כב), ים החמר (ספר יוספוס), ים לוט (ערבית).
לסדר את הפרשה - "גפרית".

חידון א' ת' - אדמה, בשמים, גילולים, דור, הרוה הצמאה, ויתשם, זרעך, חיים, טוב, ים, כרת, לענה, מוות, נסתרות נגלות, סדום, עמורה, פורה, צבויים, קצף, רחוקה, שבותך, תחלואיה.

ראש השנה - אגוז, בינונים, גזירות טובות, דבש, התרת נדרים, ותיחתם, זכרונות, חנה, טובים, יום הזיכרון, כרתי, לראש לזנב, מלכויות, נפש, סילקא, עקידה, פנינה, צדיקים, קרא, רוביא רימון ראש (לספרדים גם ריאה), שופר, תשליך.

שעשועי דאורייתא - המלאכים שבאו לאברהם, "ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו", משה ואהרן עמדו נצבים מחוץ לבית פרעה כשהשוטרים באו להתלונן על הכבדת העבודה, ודתן ואבירם בפתח אהלם במעשה קרח. 11. "לנו ולבנינו עד". 2. "וישליכם". 3. "לפני ד' אלקיכם ראשיכם שבטיכם וקניכם ושטריכם כל איש ישראל". 4. "הגדתי לכם היום כי אבד תאבדון לא תאריכון ימים על האדמה אשר אתה עבר את הירדן לבוא שמה לרשתה".

מילה בפרשה פרשת כי תבוא - חרש. "בשקט הן הולכים" - ללכת בשקט=חרש, "לבקר יוצר בעצים" - נגר=חרש עץ, "את האדמה הוא עבד" - עסק בפעולת החרישה=חרש, "למרות שחוש לו אבד" - חסר חוש השמיעה=חרש.

טמונות בפרשה - 1. "שורש" (כט,יז) 2. "בקצה השמים" (ל,ד) "עבר הים" (ליג, 3. "ראה נתתי לפניך את החיים.. הטוב.. המות.. הרע" (כט,כג) 4. "ועד שואב מימין" (כט,י) 5. 11 נקודות - "לנו ולבנינו עד" (כט,כח) 6. "אתם נצבים כולכם" (כט,ט) 7. "מי יעלה לנו השמימה" (ליב, 8. "בשרירות ליב" (כט,יח) 9. "או משפחה" (כט,יז) 10. "מחוטב עציך" (כט,י) 11. "יעשן אף" (כט,יט) 12. "ולא יעלה בה כל עשב" (כט,כב) 13. "במראות ליב" (רש"י, כט,יח)

טמונות בהכטרה - 1. "כדורך בגת" (סג,ג) 2. "עברו בשערים" (סב,י) 3. "על חומתיך... הפקדתי שומרים" (סב,ו) 4. "חמוץ בגדים" (סג,א)

שאלה לשלחן השבת פרשת כי תצא - השאלה בקצרה: 'מדוע לא גזרו חכמים שיש לשלם שכר שכיר רק עד חצות כדי להרחיק את האדם מן העבירה?'. כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת בקצרה: 1. כתוב שאם סיים מלאכתו בלילה יכול לשלם עד הבוקר, ואם יסיים דקה לפני חצות??? 2. משום שזו לא מצווה לא יום-יומית אין לחוש שיתעכבו בה וידחוו לאחר כך. 3. בק"ש חייבים תמיד (כמעט), אך על הלנת שכר שכיר לא עוברים אלא אם כן הוא תבעו ולא שילם לו למרות שיכל לשלם. 4. בק"ש חששו שידחה מחמת שכעת עיף כדי שיקראנה אח"כ ככוונה ודקדוק כדינה, אך לשלם לשכיר אדם מעדיף ליפטר מחובו בהקדם (עיין ב"ב ה.). 5. אין דרך בנ"א ממילא לצאת מבתיהם (כדי לשלם לשכיר) אחרי חצות אך ק"ש שאדם קורא בביתו יש יותר מקום לחשוש. 6. השכיר ממילא מזכירו ו'שומר' עליו, משא"כ בק"ש, וכיון שכבר גזרו עד חצות כבר לא יעזור שומר אף לק"ש. 7. עבירות שתלויות בעוד אנשים יותר מתבייש האדם לבטלם, ולכן ישלם בזמן.